

2013-05 -11

Till stadsdelsnämnden i Spånga-Tensta

Tankar om kriminalitet och bostäder åt mindre bemedlade

Antalet marginaliserade hushåll kommer att vara icke obetydligt i framtiden. Dessutom varnar finansministern för en kommande bostadsbubbla. De svenska hushållen har en hög skuldsättning bland annat på grund av sina ökade boendekostnader. Hyrorna i nyproduktionen har blivit så höga att till och med människor med normala inkomster har svårt att få ekonomin att gå ihop. Hur är det inte för mindre bemedlade?

Kriminalitet

I bostadsbristens spår har vi redan nu fått se att saboterande protester mot de höga hyrorna medfört kriminalitet med bränder och förstörelse av bilar, fast egendom, inbrott och inbrottsförsök i vissa delar av stadsdelen. Hos vissa kriminella element har respekten för polisen och rättssamhället totalt upphört. Stenkastning och slagsmål med polisen bär ett klart vittnesbörd om detta. Det förekommer också trafik av mopeder, motorcrosscyklar, motorcyklar och stundtals också bilar på park- och gångvägar. Detta trakasserar invånarna till och med på nätterna. Sådana vägar får ju endast ha gång- och cykeltrafik. Försöker man hejda trafiken hotas man med att bli påkörd eller utskäld. Dessa personer förklarar att de har rätt att köra på dessa vägar. Det framgår allt tydligare att något måste göras åt situationen. En kartläggning, en analys och en strategi behövs för att lösa problemen. Kanske man till och med måste ta hjälp från experter i andra länder, som har större erfarenhet av den sortens kriminalitet.

Bostäder åt mindre bemedlade.

Tidigare klarade allmännyttan av många problem genom att tillhandahålla bostäder åt mindre bemedlade. Numera kan man inte klara av det den vägen. Sedan 2011 ska allmännyttan drivas med affärsmässighet som grund. Det påverkar givetvis bolagen till att inte acceptera hyresgäster som saknar jobb eller har låga inkomster. Några av dessa flyttar i stället in hos släktingar och vänner eller ”kinesar” på olika håll och de för i vissa fall en ambulerande tillvaro utan att vara mantalsskrivna någonstans.

Det har blivit en helt annan sorts bostadsbrist än tidigare. Det behövs ett annat sätt att lösa problemen. Tidigare har man sprängt in lägenheter med lägre hyror i det ordinarie bostadsbeståndet eller helt enkelt betalat hyran och ordnat med försörjningsstöd. Ett sådant system har sina för- och nackdelar. Det kan i bästa fall minska segregationen men också bli ett problem när missundsamma grannar får veta hur låg hyra vissa i huset betalar eller att de slipper betala hyran..

På många håll inom EU har man infört så kallat social housing. Begreppets innehåll varierar från land till land. Det behöver inte vara ett särskilt husområde. Det kan också vara insprängt i bostadsområden med vanliga bostäder. Finansiering kan handla om till exempel lånegarantier eller direkt ekonomiskt stöd. Ett gemensamt kännetecken är att hyrorna är väsentligt lägre än på den ordinarie bostadsmarknaden. En förutsättning för att kunna få offentligt stöd till social housing är att staten har begärt undantag hos EU för tjänster av särskild betydelse. Det sätter konkurrenslagen ur spel för denna del av bostadsmarknaden. De flesta EU-länder har sökt undantag från konkurrenslagen för att bedriva social housing. Endast Tjeckien, Lettland och Sverige har inte sökt sådant undantag.

Det torde behövas ett blandat system för dem med små eller inga inkomster. I vissa fall behövs lägenheter insprängda i det ordinarie bostadsbeståndet. Det torde gälla mindre bemedlade, som är anpassade till de sociala normer som gäller i Sverige men som av olyckliga omständigheter ej kunnat skaffa sig utbildning, arbete och inkomster. I andra fall finns personer som måste inskolas till vår civilisation. Här behövs ett samlat grepp med sociala åtgärder i samarbete med skolan och de sociala myndigheterna på ett tidigt stadium och med en aktiv arbetsförmedling. Några av dem behöver sjukvård och social omsorg. I nyssnämnda fall torde sociala, vårdande och pedagogiska åtgärder behöva samlas i en byggnad där åtgärderna kan vidtas på platsen och inte medföra transporter och förflyttningar inom Stockholm.

Syftet borde vara att slussa de boende från det sociala boendet, när anpassningen klarats av till ett boende i det ordinarie bostadsbeståndet.

Om vi på så sätt satsar resurser, kan vi förhoppningsvis minska de kostnader som uppstår genom kriminell verksamhet och i bästa fall återanpassa människor som råkat på avvägar.

En förutsättning är att det offentliga tar ett ansvar för dessa åtgärder och inte låter farbror Milties Vänner berika sig på allmänna medel.

Detta är en vädjan att stadsdelsnämnden genom sina kontakter verkar för att staten hos EU ansöker om undantag från konkurrenslagen och snabbt utreder de möjligheter till åtgärder som kan vidtas för att undanröja kriminalitet och bostadsbrist för mindre bemedlade.

Bo Werner

Ordförande i stadsdelsnämndens pensionärsråd i Spånga - Tensta.